

lige, at der skulde erlægges en aarlig Arvefasteafgift af 240 Rbd. og en Kjøbesum af 6,000 Rbd., samt at Møllen skulde overdrages Kjøberett. med de ham efter Fæstebrevet tilkomende Rettigheder, forsaavidt disse i Henhold til det ved Salget af Hald Hovedgaard Påsefærede maatte kunne vedblive ved Fæstets Dphør, hvorhos det betingedes, at enhver Tvist imellem Ejeren af bemeldte Hovedgaard og Møllens Kjøber om Møllens rette Grændser skulde være Statskassen uvedkommende. Derhos udhævedes særlig, at Græsningsretten i Hovedgaardens Skove saavel som Udviisningen af Brændsel skulde bortfalde, samt at Statskassens og Fæsterens gjensidige Krav efter Fæstebrevet paa begge Sider skulde frasfalde. Ved denne sidste Bestemmelse sigtedes til, at Agent Guldberg ikke havde opfyldt den ham paahvilende Forpligtelse til at opføre Stue- og Baaningshuus, naaget ham af Halbs Eier havde erholdt leveret de ham tilfagte Bygningsmaterialer, hvortil han havde opført flere til Klædefabrikation m. m. hørende Bygninger, som han ved Fæstets Dphør vilde være berettiget til at borttage. Disse sidstnævnte Bygninger vare iøvrigt indbefattede under den i August 1850 foretagne Taxation, og det oplystes derhos, at Eiendommen ved deres Borttagelse omtrent vilde tabe ligesaa meget, som den vilde vinde ved Dpførelsen af et mindre Baaningshuus efter Fæstebrets Bestemmelser. Som Følge heraf antoges Taxationssummen, 17,250 Rbd., at være den Værdi, hvorfra man ved Kjøbesummens Beregning maatte gaae ud. Men hert maatte nu først komme til Afgang 1,500 Rbd. for det førnævnte Skoveareal udenfor Møllens egentlige Grund, og Resten, 15,750 Rbd., antoges at burde nedsettes til 12,000 Rbd., hvilken Nedsettelse omtrent svarede til den daværende Værdi af hvad Fæsteafgiften udgjorde mindre end Ranten af den hele Kjøbesum 12,000 Rbd. i Fæsterens og Huskrues sandsynlig tilbagestaaende Fæstetid. Derhos bestemtes, at Arvefasteafgiften først skulde udredes fra 1ste Jan. 1862, indtil hvilken Tid kun den hidtilværende Fæsteafgift samt Rente af den Deel af Kjøbesummen, som ikke contant udbetaltes, skulde svares, hvorved toges Hensyn til, deels at Taxa-

tionen i sig maatte ansees temmelig høj, deels at Græsningsretten i Skovene og Brændselsdeputatet strax maatte bortfalde. Derimod blev ikke særlig taget i Betragtning den som Følge af Halbs Afhændelse indtraadte Forandring i Møllens Arrondering. Den i Henhold til disse Momenter fastsatte Kjøbesum af 12,000 Rbd. fandt man derhos, efter Fæsterens Onske, at burde indrømme deelt i en aarlig Afgift og en Capital, som ovenfor angivet.

Det omhandlede Tilbud vilde Agent Guldberg imidlertid ikke gaae ind paa, idet han kun vilde erlægge en Kjøbesum af 5,000 Rbd. foruden den betingede aarlige Afgift, og derhos vedblivende fordrøede, at Statskassen først maatte arrangere sig med Halbs Eier om en hensigtsmæssigere Arrondering. Sagen stod derfor hen, indtil Guldberg i November 1853 androg paa, at han nu maatte erholde Arvefæste paa de tidligere Wilkaar. Skjøndt nu den Nedsættelse i Taxationsværdien, som bør tillægges ham paa Grund af tilbageværende Fæstetid, maa ansættes lavere nu end for 3 Aar siden, har man dog troet, at denne Forskiel omtrent kan opveies ved den Forringelse i Værdi, som Møllen umagtelig er tilføjet ved Inddragelsen af de ovenfor omhandlede Skovholme under Hald Hovedgaard. Det maa ogsaa bemærkes, at Taxationssummen, som ommeldt, turde være temmelig høj, da det saa godt som udelukkende er den raage Båndkraft, der skal give Eiendommen sin Værdi, og denne Krafts tilstrækkelige Benyttelse et blot vil medtage en meget betydelig Capital, men Benyttelse kun derhos kan stee under Omstændigheder, der paa Grund af Stedets Beliggenhed i en lidet befolklet Egn og i lang Afstand fra nærmeste Udfibningssted ville vanstelliggjøre Productionen og Productets Afhændelse og ialtsald medføre forøgede Byrder. Som blot Kornmølle har Non Mølle paa Grund af den tyndt befolkede Omegn aldrig havt og vil neppe faae nogen videre Betydning, og den dermed forbundne Vokning er fornedst. Jordernes høist maadelige Bestaaffenhed heller ikke af synderlig Værdi. Under disse Omstændigheder har Domatnebestyrelsen troet at burde gaae ind paa Agent Guldbergs seneste Andragende, og har i Februar 1854 med ham indgaaet Over-